

TMMOB

ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI

İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ

YIL: 13

SAYI:129

OCAK 20

ENERJİ TASARRUFU

enerjiyi

DOĞRU KULLANMAKTIR!

1954

TMMOB

**ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ**

YIL:12 SAYI:129 OCAK/2001

Ayda Bir Çıkar.

Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yollarır.

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:

M. Macit MUTAF

Yazı İşleri Sorumlusu:

Seyhun DALGIÇ

Yayın Komisyonu

Ahmet BECERİK

A.Cenk GEDİK

Kaya KORKMAZ

Mehmet GÜZEL

Murat GENGÖR

Özcan UGURLU

Özgür TAMER

Sedat GÜLŞEN

Seyhun DALGIÇ

EMO İzmir Şubesi Bülteninde
yayınlanan her türlü haber ve yazı
izin almak koşulu ile kullanılabilir.
Yayınlanan yazılardan yazarları
sorumludur.

Reklam Bedelleri:

ARKA DIŞ KAPAK

340.000.000 TL/sayı

ARKA İÇ KAPAK

250.000.000 TL/sayı

ÖN İÇ KAPAK

275.000.000 TL/sayı

İLK İÇ SAYFA

250.000.000 TL/sayı

TAM SAYFA RENKLİ

155.000.000 TL/sayı

TAM SAYFA SİYAH BEYAZ

130.000.000 TL/sayı

1/2 SAYFA RENKLİ

90.000.000 TL/sayı

1/2 SAYFA SİYAH BEYAZ

75.000.000 TL/sayı

1/2 SAYFA RENKLİ

65.000.000 TL/sayı

1/2 SAYFA SİYAH BEYAZ

40.000.000 TL/sayı

Yazışma Adresi:

EMO İzmir Şubesi

1337 Sokak No:16 K:8

Çankaya - İZMİR

Tel/Fax: (0.232) 489 34 35

e-mail: emoizmir@egenet.com.tr

url: www.emoizmir.org.tr

Kapak: Çizge Tasarım 247 12 47

Baskı: Çark Ofset

Tel: (0.372) 253 12 00

Yeni bin yılda merhaba

Yıllardır uygulanan ekonomik politikalar sonucu iç ve dış borçlanma katlanarak arttı ve tek çözüm olarak da özelleştirme insanların önüne koyuldu. Ülkemizin ulusal kaynaklarını haraçmezat satanlar şimdi de gözlerini ülkemizin en önemli ve stratejik sektörlerine dikmiş bulunuyorlar. Türk Telekom, elektrik, üretim, iletim ve dağıtım hizmetlerini özelleştirip, IMF ve Dünya Bankası'nın direktiflerini yerine getirmeye çalışıyorlar. Yıllardır özelleştirme politikaları gereği kuruluşların zarar ettirildiği, özelleştirme gelirlerinin özelleştirme giderlerinin altında kaldığı, yapılan usulsüz özelleştirmeler ve en son Beyaz Enerji operasyonu, özelleştirme uygulamalarına karşı söylediklerimizde bizi "ne yazık ki" haklı çıkardı. Elektrik Mühendisleri Odası olarak Türk Telekom'un özelleştirilmesine karşı hukuki girişimde bulunduk, Elektrik Piyasası Kanunu ile enerji sektöründe yapılmaya çalışılan özelleştirmeye karşı da kamusal sorumluluğumuz gereği üzerimize düşen sorumluluğu yerine getireceğiz.

Hukuk devletine özlemimiz hala devam ediyor. Kamu yararına aykırı olduğu gerekçesiyle hukuksal süreç tamamlanarak işletilme izni verilmeyen Bergama Altın Madeni Bakanlar Kurulu kararı ile açılmaya çalışılıyor. Buradan bir kez daha yetkilileri yargı kararlarına uymaya, yerli halkın sesine kulak vermeye çağırıyoruz.

Bu ayki bültenimizde artık iletişimin en önemli araçlarından birisi olan internete geniş bir yer ayırdık. İnternetin kamusal alandaki yerini tartışan metnin, bundan sonraki yazılarımıza tartışmalarımıza öncülük edeceğini düşünüyoruz. Multimedya, enerjinin etkin kullanımını ise diğer önemli yazılarımız. Ülkemizin çalışmaları, etkinliklerimiz, son çıkan yönetmelikler, vergi yasasındaki son değişiklikleri ileriki sayfalarımızda bulacaksınız.

Tüm üyelerimize iyi yıllar diler, bültenimize katkılarınızı bekleriz.

Yayın Komisyonu

BAŞYAZI	5
ŞUBEDEN HABERLER	6
ETKİNLİKLER	13
VERGİ	14
BİLGİSAYAR	19
İNTERNET	20
ENERJİ	24
MULTİMEDYA	26
KIRPI	28

YENİ BİN YIL

Siyasi iktidarlar her yeni yılın başında, gelecekle ilgili beklentilerini öngörülerini dile getirirler, parlak vaatler, süslü sözcüklerle insanların gelecek yılda eskisinden daha mutlu, daha refah içinde olacaklarını söyleyerek daha az sıkıntı çekileceğine yönelik umutları pekiştirirlerdi. Her yıl tekrarlanan umut dolu vaatlere artık insanlar kanmıyorlar. Çünkü onlar yaşam koşullarının iyileştirileceği iddiası ile 20 yıldır uygulanan serbest pazar ekonomisinin sonuçta; "üretimi azalttığını, yatırımların kısıtlanmasına karşın bütçenin her yıl daha fazla açık verdiğini, 200 milyar dolara yaklaşan dış borç ile gelecek nesillere borçtan başka miras bırakılmadığını, savurganlığın ulusal politika haline geldiğini, işyerlerinin bir bir kapandığını, işsizliğin giderek arttığını, vergi gelirlerinin büyük bir kısmının hala ücretlilerden karşılandığını, kayıt dışı gelirlerin engellenmediğini, yabancı sermaye yatırımının aslında kamu işletmelerinin çok uluslu şirketlere devrinden başka bir şey olmadığını, tek güvenceleri sandıkları hukuk ve adaletin güçlüden yana işlediğini, gelir eşitliğinin giderek korkutucu boyutlara ulaştığı, kamu topraklarının ormanların, tarım arazilerinin bir bir yok edilerek yerlerini alış veriş merkezleri, vakıf okulları ve yüksek duvarlı villaların aldığını, hak arama için yürüten emekçilere söz bile verilmemek, tekbir getiren polislere hak verildiğini, her yeniden yapılanma sözcüğünün ardından yeni rant kapılarının açıldığını, istikrar paketlerinin gerçekte ekonomik ve siyasal alanda uygulanan baskı paketleri olduğunu, özverilerin hep dar gelirlilerden istenildiğini, vergileriyle alınterleriyle var ettikleri kamu varlıklarının özelleştirme adı ile yok pahasına elden çıkarıldığını, eğitimden sağlığa, iş güvenliğinden imar izinlerine kadar devlet tarafından karşılanacak sosyal olguların ticari meta haline geldiğini, devleti soyan, haksız gelir sağlayan çete mafya üyeleri serbestçe dolaşırken, siyasi iktidari eleştiren, adaletsizliğe başkaldıran, her türlü sömürüye karşı çıkanların baskı altında ve hapislerde tutulduğunu" görüyorlar ve artık siyasi erke inanimiyorlar. Bu sistemin sorunlarını çözemeyeceğini, onları mutlu edemeyeceğini biliyorlar.

Türkiye son 20 yıldır uygulayageldiği ekonomik politikaların sonucu borç aldığı kuruluşlara siyasi ve ekonomik yönden bağımlı hale geldi. Artık IMF'nin, Dünya Bankası'nın istekleri tartışılmıyor, aynen uygulanıyor. Siyasi yapı çaresizliğini gizleyemiyor. Niyet mektupları ile verilen direktiflerin gereği kamu yatırımları kısıtıyor, işçi memur ücretleri reel olarak azaltılıyor, eğitimden sağlıktan sosyal güvenlikden tarımdan devlet desteği tamamıyla çekiliyor. Cumhuriyet'in 75 yıllık birikimleri, enerji, iletişim, ulaşım alanında kamu varlıklarının hızla elden çıkarılması emrediliyor. Buradan elde edilecek gelirle de dış borçlar ödenecek. Ya da başka bir anlatımla en değerli kamu varlıklarımız borçlara karşılık çok uluslu şirketlere devredilecek.

Sektörümüzün önemli kuruluşlarından Türk Telekom, bu teslimiyetçi uygulamanın sonucu olarak yönetimiyle birlikte elimizden alınıyor. Telekomünikasyon alanıyla birlikte ele geçirilmeye çalışılan diğer stratejik alan, enerji sektörü! Bugüne kadar 3096 sayılı yasa ile özelleştirilmeye çalışılan elektrik üretim-iletim ve dağıtım hizmetleri, niyet mektubunda belirtildiği üzere daha hızlı ve kolay bir yöntemle uluslararası sermayeye sunulmaya çalışılıyor. Bu yeni yöntemin ismi Elektrik Piyasası Kanunu. Amacı; özel hukuk hükümlerine göre faaliyet gösteren, mali açıdan güçlü bir elektrik enerjisi piyasasının oluşumunun sağlanması ve bağımsız bir düzenleyici kurumun denetimi altında elektriği tüketicilere yeterli, kaliteli, sürekli ve düşük maliyetli sunmak olarak belirlenmiş. Bundan önce devir kararı alınmış ancak devir işlemi tamamlanmamış işletme hakkı devir ihalelerinin de iptali ve bu yasa içinde yeniden özelleştirilmesini öngören tasarı ile elektrik sektörü üretimi, iletimi, dağıtımını, toptan perakende satışı ve otoprodüktör lisansları dahil olmak üzere tümüyle özel sektöre açılıyor. Yeni düzenlemeye göre elektrik enerjisinin planlamasını, koordinasyonu, üretim kapasite planını ve tarifeleri şirketler belirleyecek. Elektrik üretim ve dağıtım varlıklarının özelleştirilmesine geçişi sağlayacak Elektrik Piyasası Düzenleme Kurumu'nun görevi önüne gelen rapor ve tarifeleri onaylamak. Yasa gereği Kurumun faaliyetlerine müdahale edilemiyor. Böylesine yetkili bir üst kurulun onaylamaktan başka yapabileceği bir şey daha var! Özel şirketlerin belirlediği tarifeleri Bakanlığın değişik gerekçelerle değiştirmesi durumunda şirketlerin gelirlerinde düşme olursa hasıl olan farkı devletin kasasından ödetmek.

Özelleştirilecek kurumlarda çalışan personelin ne olacağı menkul, gayrimenkul, araç gereç ve malzemelerle birlikte devir işlemleri aşamasında 233 ve 399 sayılı KHK hükümlerine göre Bakanlar Kurulunca kararlaştırılacağı belirtilen Elektrik Piyasası Kanunu'na göre tüketiciler için Elektrik dünden daha pahalı olacak.

Başkalarının koyduğu kuralları kabul etmeyenler. Baskı ve yağma ekonomisini kabul etmeyenler. Yeni binyıl sizlerin olsun....

EMO, TÜRK TELEKOM'UN ÖZELLEŞTİRİLMESİ OPERASYONUNA KARŞI YARGIYA BAŞVURDU

Türk Telekom'un özelleştirilmesine dair hükümetin uzunca süredir yürütmekte olduğu hukuksal süreç neredeyse tamamlanmıştır. Ancak sürecin başından beri belirttiğimiz gibi Türk Telekom'un özelleştirilmesi operasyonu bir dizi hukuksuzluğa sahne olmuştur.

Yaptığımız uyarıların dikkate alınmaması sonucunda avukatlarımız, kamu yararının zedelendiği görüşünden hareketle, Oda adına bugün dava açmışlardır. Dava, Başbakanlık, Ulaştırma Bakanlığı ve Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'na karşı ve Türk Telekom'un yüzde 33.5'lük hissesinin blok olarak stratejik bir ortağa satılmasıyla ilgili Bakanlar Kurulu kararı, Özelleştirme Yüksek Kurulu kararı ve ihale ilanının iptali istemiyle Danıştay'da açılmıştır.

Hükümetin, ülkemizin en stratejik ve en karlı kamu kuruluşlarından birini satmakta gösterdiği telaş, IMF ve Dünya Bankası talimatlarını bir an önce yerine getirme isteğinden kaynaklanmaktadır. Türk Telekom'un satışıyla ekonominin düzeleceği tezi tam bir masaldır.

Bu telaş, Kurumun satışında her türlü hukuk ilkesini çiğnemeyi de beraberinde getirmiştir. Bağımsız yargının, yapılan bu hukuksuzluklara dur diyeceğinden emin olarak, ülkemizin kaynaklarının yağmalanmasına ve uluslar arası tekellere peşkeş çekilmesine karşı verdiğimiz mücadeleyi sürdüreceğiz.

Elektrik Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu
3 Ocak 2001

KAÇAK ENERJİYE İZİN YOK!

İzmir Valiliği onayı ile TEDAŞ İzmir Elektrik Dağıtım Müessesesi, Belediye Başkanları ve İlçe Kaymakamlıkları arasında 1997 yılında imzalanan kaçak elektrik gerekçe gösterilerek yapı kullanım belgesi bulunmayan yapıların enerjilendirilmesi işlemine olanak tanıyan protokolü Bayındırlık ve İskan Bakanlığı iptal etti. Şubemizin yaptığı başvuru ile incelemelerini sürdüren Bakanlık 11 Ağustos 2000 tarih ve 18700 sayılı İzmir Valiliği'ne gönderdiği yazısında "kanun hükümlerine uymak yasal zorunluluk olup kaçak elektrik kullanmayı engelleyici olduğu belirtilen protokolün ivedilikle iptal edilmesi, kaçak elektrik bağlanan yapılara da

kanunun 32. ve 42. Maddeleri uyarınca işlem tesis edilmesi gerekmektedir. Yasal gereğinin yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda temini ile yapılan işlemler neticesinden Bakanlığa ve ilgisine bilgi verilmesini rica ederiz" denilmektedir.

MESUT ULUTAŞ ANMA ETKİNLİĞİ

Eski Başkanlarımızdan 1988 yılında yitirdiğimiz Mesut ULUTAŞ anısına gerçekleştirildiğimiz İnternet ve Kamusal Alan adlı

söyleşi internet kavramının yaşamımızdaki etkinliğini ve internetteki özgürlük boyutu konularında açıklamalar getirdi. Bilgisayar Mühendisi Mahmut EŞİTMEZ'in konuşmacı olarak internetin tarihi, gelişim süreci konularında da bilgi verdiği söyleşinin ardından yapılan müzik dinletisinde de Eğitim Merkezi Sorumlusu A. C. GEDİK ve gitarist Tuğrul GÜLENÇ izleyicilere müzik dinletisini sundular.

TEAŞ-TEDAŞ TEMSİLCİLİK SEÇİMİ YAPILDI

TEDAŞ Müessese Müdürlüğü işyeri temsilciliğine Elif HAMZAÇELEBİOĞLU,

TEAŞ Batı Anadolu İşletme, TEAŞ Şebeke Tesis 1. Grup Müdürlüğü işyeri temsilciliğine Sezai ŞATANA ve TEAŞ TEDAŞ işyerleri Kampus temsilciliğine Avni GÜNDÜZ'ün aday gösterildiği işyeri temsilcilik seçimi 14 Aralık 2000 tarihinde saat 09:00 ile 12:00 arasında yapılmıştır. Seçim sonucunda adaylarımız işyeri temsilcilerimiz olarak seçilmişlerdir. Yeni temsilci arkadaşlarımızı seçilmelerinden dolayı kutlar, eski temsilcilik görevini yürüten Ayhan SÖZER ve Muzaffer SAPMAZ'a katkılarının bundan sonra süreceği inancı ile teşekkür eder.

BİRİKTİRME VE YARDIMLAŞMA SANDIĞI OLAĞANÜSTÜ GENEL KURULU YAPILDI

EMO İzmir Şubesi Biriktirme ve Yardımlaşma Sandığı Olağanüstü Genel Kurulu 11 Aralık 2000 tarihinde yapıldı.

İdare Kurulunun çağrısı üzerine toplanan Genel Kurula sandığa kayıtlı 42 üye katıldı. Divan Başkanlığı Musa ÖZTUFAN, yazman üyelikleri Sabri AKSÜT ve Muhsin GÜVEN'den oluştu. İdare Kurulu'nun çalışma, Denetleme Kurulu ise denetim raporlarını sundular. Raporların oybirliğiyle kabul edilmesinden sonra vakfa dönüşmesi için görüşmelere geçildi. Sandığın parasal birikiminin vakıf için yeterli olduğu, sandığın amacının başından beri vakfa dönüşüp tüzel kişilik kazanmak olduğunun ağırlık kazandığı görüşmeler sonunda, oy çokluğu ile biriktirme ve yardımlaşma sandığının vakfa dönüşüm sürecinin başlatılması için yeni seçilecek İdare Kurulu'nun görevlendirilmesi oy çokluğuyla kabul edildi.

Dilek ve önerilerin görüşülmesinden sonra İdare Kurulu ve Denetleme Kurulu yedek ve asil üyeleri oybirliğiyle seçildiler. İdare Kurulu Olgun SAKARYA, Sedat GÜLŞEN, Özer-

gen ERYÖNER, Vahit KARAKAŞ, Tevfik MAĞARA'dan oluşurken Denetim Kurulu üyeliklerine Avni GÜNDÜZ, Sabri AKSÜT... seçildiler.

EGE ÜNİVERSİTESİ ZİYARETİ

DEÜ. Bilgisayar, Elektrik-Elektronik Mühendisliği İYTE.ve EÜ. Bilgisayar Mühendisliği Bölümlerindeki tanışma toplantılarından sonra 7 Aralık 2000 tarihinde Ege Üniversitesi Elektrik-Elektronik Mühendisliği Bölümünde 1. ve 2. sınıf öğrencileriyle de tanışma toplantısı yapıldı.

Örgütlenme Sekreteri Hüseyin Gülcan, Yönetim Kurulu Üyesi Doç. Dr. Oğuz Dikenelli ve Eğitim Merkezi Sorumlusu A.Cenk Gedik toplantıdan önce Bölüm Başkanı Prof. Dr. Metin Çolak'ı ziyaret ettiler ve üniversite-oda ilişkileri konusunda görüş alışverişinde bulundular. TMMOB, EMO ve öğrenci kolu EMOGENÇ hakkında bilgi verilen ve çalışmaların anlatıldığı toplantı öğrencilerin sorularıyla bir sohbet havası içinde geçti.

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ'NDE TANIŞMA KOKTEYLİ

29 Kasım 2000 tarihinde İYTE Bilgisayar Mühendisliği Bölümü'nde Örgütlenme Sek-

reteri Hüseyin GÜLCAN ve Eğitim Merkezi Sorumlusu A.Cenk GEDİK'in katıldığı tanışma kokteyli düzenlendi. Bölüm Başkanı Prof.Dr. Sıtkı AYTAÇ'ın meslek örgütüne üye olmanın önemine değindiği konuşmasından sonra Hüseyin GÜLCAN Oda çalışmaları, A.Cenk GEDİK Oda öğrenci kolu EMOGENÇ çalışmaları hakkında bilgi verdiler ve öğrenciler çalışmalara katılmak ve İYTE'de de etkinliklerin duyurulmasını istediklerini dile getirdiler.

İŞLETME SORUMLULUĞU EĞİTİMİ

9 ve 10 Aralık 2000 tarihlerinde Şube Lokali'nde gerçekleştirilen eğitime 17 Oda üyesi katıldı. İrfan ARABACI; Yüksek dağıtım Şebekesinde Koruma, Avni GÜNDÜZ Topraklama, Transformatörler; Yapısı, işletmesi, Bakımı ve Onarımı, Kablolar, Ayırıcılar, Kesiciler, Cevat ŞAHİN; İş Güvenliği ve Ekipmanları ve Manevralar, Hayrettin DÜVENCİ; Elektrik Tarifeleri, Kompanzasyon ve Sayaçlar, Fikret ŞAHİN; Elektrik Genel Sözleşmesi, Bakım Programı, Dr. Halil EROL; İlk Yardım, Bahri KAPLAN; İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Tüzüğü, Av. Zeki İŞLEKEL hukuksal boyut konularında kursiyerlere bilgi verdiler. Özellikle konuların pratik uygulamalarına dönük olarak gerçekleşen eğitim konusunda katılımcılar Şubenin bu tarz eğitimler düzenlemesinden duydukları memnuniyeti dile getirirken hem eğitimciler hem de kursiyerler konulara ayrılan sürelerin azlığından yakındılar.

KOMİSYON ÇALIŞMALARIMIZ

* Kütüphane Komisyonu

Kütüphane komisyonu geçen dönemde alınan kararların da ışığında ilk olarak kütüphanemize yeni eklenecek kitapların seçimini yapmıştır. Bu kitaplar elektrik, elektronik ve bilgisayar mühendislerinin yeni teknolojileri izlemesi ve bu dallarda öğrenim gören öğrencilerin derslerinde ve araştırmalarında mümkün olan en yüksek düzeyde yararlanabilmeleri için bir çok elemeden geçerek özenle seçilmişlerdir. Seçilen 20 adet kitaba, kütüphanemizdeki diğer kitap ve süreli yayınlara Odamız eğitim merkezi bünyesindeki kütüphanede ulaşabilirsiniz. Yılbaşı olması nedeni ile kütüphane komisyonu şu anda yeni yılda üyeliğimizin yenileneceği ve listemize yeni eklenebilecek süreli yayınlar ile ilgili çalışmalarını sürdürmektedir. Bunun dışında önümüzdeki dönemde, geçmiş toplantılarda kütüphanede yapılabilecek düzenlemelerle ilgili alınan kararlar da gerçekleştirilecektir. Bunlar arasında en önemlisi bilgisayar ortamında hazırlanacak bir veri tabanı yardımı ile aranan kitaplara kolay ulaşımı sağlamak ve hatta mümkün olabilirse bu işlemi internet üzerinden gerçekleştirebilmek için yapılacak çalışmalardır. Kütüphane komisyonu kütüphanemize eklenmesini istediğiniz

kitaplar, süreli yayınlar ve işleyişle ilgili önerilerinizi almaktan mutluluk duyacaktır, önerilerinizi eğitim merkezimize bildirebilirsiniz.

* Otomasyon Komisyonu

17.04.2000 tarihinde çalışmalarına başlayan Otomasyon Komisyonu ilk etkinliğini 1 Haziran 2000 tarihinde Bina Otomasyonu konusunda seminer düzenleyerek yapmıştır. Atasel-Honeywell tarafından düzenlenen seminerde HVAC otomasyonu, yangın algılama sistemleri, kartlı geçiş sistemleri, akıllı bina otomasyonu ve bilgisayar ile kontrol izleme konuları işlenmiştir.

2001 yılı Eylül ayında "Otomasyon Sempozyum ve Sergisi" yapılması kararlaştırılmış bu konu ile ilgili görüşmelere ve çalışmalara başlanmıştır.

İzmir Ticaret Odası'nın "2000'li yıllarda İzmir ve Ege Bölgesi'nde Elektrik Sektörünün Bugünkü Durumu" konulu panelde Kontrol Sistemleri, Bina Otomasyonu, Akıllı Bina Uygulamaları konularında Otomasyon Komisyonu Başkanımız Aktan TEMİZ'in panelist olarak yer alması planlanmıştır.

2001 yılından itibaren Şube Bültenimizde Otomasyon Komisyonu olarak sektörel yazılar hazırlayıp yayınlanması kararlaştırılmıştır.

Bölgemizde otomasyon ile ilgili kişi ve kuruluşların sorunlarını tespit etmek ve çözüm için çaba harcamak amacı ile Yüksek Teknoloji ve Polimek firmaları ziyaret edildi. Komisyon çalışmalarına meslektaşlarımızın görüş ve önerileriyle katkı koymalarını bekliyoruz.

* SMM Komisyonu

SMM Komisyonununun 15 Aralık 2000 tarihinde yaptığı toplantıda aşağıdaki kararlar alınmıştır. 2000 yılı EM hizmet ücretlerinin, hizmetlerin 02.02.2001 tarihi mesai bitimine kadar Şube ve birimlerine eksiksiz sunulması kaydıyla geçerli olmasına, 02.02.2001 tarihine kadar eksiksiz sunulan hizmetlerin 01.05.2001 tarihine kadar birimlerden geri alınmaması durumunda bu hizmetlerinde 2001 en az ücrettanılarına göre değerlendirilmesine,

Bölge katsayılarının aşağıdaki gibi oluşmasına

İzmir metropol alan ve çevresi	1
İzmir ili ve diğer tüm ilçeler	0.8
Manisa il merkezi	0.9
Manisa ilçeleri	0.8
Aydın il merkezi ve Kuşadası ilçesi	0.9
Aydın'ın diğer ilçeleri	0.8

YG tesisleri işletme, bakım, danışmanlık hizmet bedellerine ilişkin EMO İzmir Şube sinin bölge katsayısı olan 0,7 katsayısının 2001 yılı içinde devamı konularında karar alınmıştır.

* *Asansör Komisyonu*

Subemiz Asansör Komisyonu "Asansör Trafik Hesabı ve Avan Proje Hazırlanmasında Dikkat Edilmesi Gereken Ölçütler" çalışmasını bitirmiş, görüş ve önerilerin alınması için MMO İzmir Şube ve Odamız Şubelerine iletilmek üzere Yönetim Kurulu'na teslim etmiştir. Çalışma trafik hesabı, yürüten merdivenler taşıma hesapları, Avan proje hazırlanması ana başlıklarından oluşmakta olup, örnek ve açıklama trafik hesabı, asansör denetim kriterleri ve güvenlik kurallarına ilişkin veri ve metinlerle zenginleştirilmiştir.

Komisyonumuz bu çalışmanın SMM üyelerine aktarılması için bir seminer çalışması düzenleyecektir.

Ege Üniversitesi Elk. Elo. Müh. Fak. Bölüm Başkanı Prof. Dr. Metin ÇOLAK ile komisyon Başkanımızın yaptığı görüşmede üniversitenin 2001-2002 öğretim yılında asansör ve taşıma sistemlerine yönelik bir ders verilmesi konusu üniversite senatosu gündemine alınacak olup, bu girişimin hayata geçirilmesi olumlu karşılanmıştır.

KUVVETLİ AKIM TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ DEĞİŞTİ

Ülkemizde elektrik enerji tesislerinin kurulması, işletilmesi ve bakımının can ve mal emniyeti bakımından güvenle yapılmasına ilişkin olarak 21 Kasım 1978 tarih ve 16466 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından teknolojik gelişmeler ve ülkemizin koşullarına göre yeniden düzenlenerek 30 Kasım 2000 tarih ve 24246 sayılı Resmi Gazete'de aynı adla yayınlanmıştır. Yirmi yılı aşkın süredir birkaç maddesinde yapılan değişiklikler dışında, kuvvetli akım

tesislerinin yapım ve işletmesinde geçerli olan yönetmeliği tümtüyle ortadan kaldıran yönetmelik 8 bölüm ve 71 madde olarak düzenlenmiştir.

- 1.Bölüm: Amaç, Kapsam, Dayanak, Uygulama ve tanımlar
- 2.Bölüm: Genel Hükümler
- 3.Bölüm: Topraklamalar, Koruma Yöntemleri, Sigorta, Minyatür kesici ve Kesiciler
- 4.Bölüm: Kuvvetli Akım Elektrik Aygıtları
- 5.Bölüm: Elektrik Tesisleri
- 6.Bölüm: Elektrik Hatları
- 7.Bölüm: İşletme Güvenliğine İlişkin Hükümler
- 8.Bölüm: Yürürlüğe İlişkin Hükümler

Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği çoğaltılarak EMO üyelerinin istemine sunulmuştur.

ELEKTRİK İÇ TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ'NDE DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA DAİR YÖNETMELİK YAYINLANDI

Elektrik iç tesislerinin kurulmasına ve işletilmesine dair hükümleri kapsayan 4 Kasım 1984 tarih ve 18565 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Elektrik İç Tesisleri"nin kimi maddelerinde değişiklik yapan yönetmelik, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 8 Aralık 2000 tarih ve 24254 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanmıştır.

Yürürlükteki yönetmeliğin 13 maddesinde yeni eklemelerle değişiklik yapan yönetmelik 16 madde olarak düzenlenmiştir. İnsanlar için tehlikeli gerilim sınırını etken değer olarak 65V'tan 50V'a indiren yönetmelik, 595 sayılı KHK'nın uygulanmadığı alanlarda, enerji satan kurum ya da TSE'yi denetim kuruluşu olarak belirleyerek denetim hizmeti karşılığı olarak Bayındırlık Bakanlığı birim fiyatlarına dayalı, 595 sayılı KHK Uygulama Yönetmeliği'ne benzer bir bedel alınması öngörülmüştür.

Yönetmelik değişikliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren bir yıllık geçiş süresini müteakip, çok basit tarım binaları, barakalar, basit köy evleri hariç, yeni yapılarıdaki tesislere ait enerji ölçme sistemleri Elektrik Tarifeleri Yönetmeliği'ne uygun puant tarife özelliklerine (elektronik sayaç) sahip olmalıdır koşulu getirilmiştir.

BAYINDIRLIK VE İSKAN BAKANLIĞI'NDAN YENİ GENELGE

Bayındırlık ve İskan Bakanlığı 8 Aralık 2000 tarihinde 595 Sayılı Yapı Denetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile bu kararnameye ilişkin yönetmeliğin uygulanmasında ortaya çıkan farklı uygulamaların giderilmesi amacıyla yeni bir genelge yayınladı. 13 maddeden oluşan genelge, özellikle il ve ilçelerde oluşturulan yapı denetim komisyonlarında dört meslek odası temsilcisinin de yer alması ve denetim kuruluşları tarafından yapılacak denetimler sırasında proje sorumlusuna ilişkin meslek odası belgesine açıklık getiriyor. Genelgenin 1. ve 2. Maddelerini aşağıda veriyoruz.

3.07.2000 tarih ve 6/718 sayılı genelge ile il ve ilçe yapı denetim komisyonlarına, ilinizde dört mühendislik/mimarlık meslek odasının örgütlenmiş olması durumunda, süresi valiliğinizce (kaymakamlığımızca) belirlenecek zaman aralığında, sırasıyla görevlendirme yapılması istenmiştir. Söz konusu meslek odalarının bu konudaki talepleri de dikkate alınarak yapılan değerlendirme sonunda il ve ilçe yapı denetim komisyonlarına, ilinizde örgütlenmiş olmak kaydıyla, dört mühendislik/mimarlık meslek kuruluşundan da üye alınması, komisyon toplantılarına gündem konusuna göre ilgili mühendislik/mimarlık branşından üye çağırılması, sicil raporlarının doldurulmasında da aynı yolun izlenmesi, komisyonların daha etkin ve verimli görev yapması açısından uygun görülmüştür.

02.10.2000 tarih ve 6/1395 sayılı genelge ile proje müelliflerince yapılan projelerin meslek odalarınca vize edilmesi şartı aranmayacağı ve büro tescil belgesi bulunmayan proje müelliflerinin projelerinin yapı denetim kuruluşlarınca kabul edilmemesi istenmiştir. Meslek odalarının bu konudaki talepleri de dikkate alınarak yapılan değerlendirme sonunda, 13.07.2000 tarihinde yayımlanan tip imar yönetmeliğinin ilgili hükmü gereğince, yapı denetim kuruluşları, proje müelliflerinden, yasal mevzuata aykırı uygulaması nedeniyle sürekli olarak hakları kısıtlanan proje müelliflerini denetlemek üzere ilgili meslek odasınınca düzenlenen, meslek adamının o andaki durumunu gösterir, her proje için işin adı yazılı belgeyi ayrıca isteyecektir. Bu mesleki denetim hizmeti için proje müellifleri, yapı sahibinden bir bedel talebinde bulunamaz.

EMOGENÇ

Çarşamba Söyleşileri: EMOGENÇ'in düzenlediği Çarşamba Söyleşilerinde 13 Aralık 2000 tarihinde Dr. Mehmet KUNTALP'in sunduğu "Tıp Elektronik" söyleşisinde sinir hücrelerinin yapısı ve elektriksel iletişimi anlatıldı.

EMOGENÇ Sinema Topluluğu: EST İlk Film Gösterimini Yaptı 15 Aralık 2000 tarihinde Eğitim Merkezi Kütüphanesinde saat 18:00'de "Rezervuar Köpekleri" adlı film gösterimine 40 Emogenç üyesi katıldı. Biletlerin bir hafta önceden bitmesi sonucu bazı üyeler filmi ayakta izlemek zorunda kaldılar. Gösterimden sonra Sinema Topluluğu film üzerine söyleşi yaptı ve bir sonraki gösterimin tarihini belirledi.

Edebiyat Topluluğu: Her Salı Şube Lokalinde 18:30'da toplanan Edebiyat Topluluğu; şiirde biçim-içerik, şiirin politik olup olmaması, aydın tanımı konularında toplantılarını

sürdürüyor. Üyelerin yazdığı bir şiir arşivi oluşturma kararı da alan topluluk imza günleri için gelen şair ve yazarlarla da görüşerek önümüzdeki dönem EMOGENÇ Edebiyat Topluluğu Söyleşileri için söz aldılar.

Felsefe Topluluğu: Topluluğun her Salı saat 19:30'da Lokalimizde gerçekleştirdiği felsefe üzerine tartışmalar sürüyor. Bilgi ve filozof kavramlarıyla başladıkları tartışmalara ideoloji kavramını irdeleyerek devam eden Felsefe Topluluğu en son olarak gündemlerinde Felsefe tarihi ve günümüz felsefesi konuları ile Stoacılar, ilkçağ materyalistleri, Platon, Kant, Hegel, Marx ve Engels'in felsefi sistemleri, filozofların yaşadıkları dönemle ve felsefenin ekonomi ile ilişkilerinin irdelenmesi konularını ele aldılar.

İZMİR MESLEK ODALARI PLATFORMU'NDAN

F Tipi:

F tipi cezaevi uygulaması protestoları ve bu süreçte başlayan ölüm oruçları konusunda 5 Aralık 2000 tarihinde 25 meslek odasının katılımıyla oluşturulan İMOP'dan da bir basın açıklaması yapıldı. Şubemiz Lokalinde gerçekleştirilen basın açıklamasında; İzmir Meslek Odaları Platformu; F tipi cezaevi uygulamasının insanlık dışı boyutuna ve ölüm oruçlarına seyirci kalamayacaklarını vurgulayarak siyasi iktidarın bunun çözümünde ya F tipi ya ölüm gibi bir dayatmaya son vermesini istediler. Aşağıda bu açıklamaı özet halinde sunuyoruz.

Türkiye'de cezaevleri sorunu dönemsel bir sorun değildir. Özellikle 12 Eylül askeri darbesinin ardından yaşanan süreç, cezaevlerini hak ihlalleriyle, açlık grevleri ve ölüm oruçlarıyla, isyanlar, operasyonlar ve ölümlerle sürekli gündemde tutmuştur.

Son 20 yıl içerisinde cezaevlerinde bulunan tutuklu ve hükümlülerin farklı dönemlerde yaptıkları uzun süreli açlık grevlerinin toplamı 726 gündür.

Cezaevlerinin demokratik yapılanmadan yoksun oluşundan ve hak ihlallerinden kaynaklanan sorunları, siyasi iktidarlar tarafından salt güvenlik sorunu olarak nitelendirilmiş ve bu yaklaşıma uygun çözümler üretilmeye çalışılmıştır.

Siyasi iktidar F Tipi cezaevi sistemini eleştiren demokratik kurumların ve bilim çevrelerinin görüşlerini görmezlikten gelmemelidir. Sorun salt güvenlik sorunu değildir. Dolayısıyla çözüm de yüksek güvenliklili cezaevi inşa etmek değildir. Evet cezaevlerinde bir güvenlik sorunu vardır ancak bu sorun özellikle tutuklu ve hükümlüler için vardır.

Çözüme ilişkin tartışmalarda F Tipi - Koşuş Sistemi ikilemi doğru değildir. F Tipi - Hücre Sistemine karşı olmak koşuş sistemini de mevcut haliyle savunmak anlamına gelmez.

Günümüzdeki uygulama ile koşuş sisteminin de ciddi sakıncalar içerdiği bilinmektedir. Çözüm doğru yöntemle sorunları ele almak, alternatifleri sorunun tarafları olanlarla, bilim çevreleri ve hukuk örgütlerinin demokratik katılımı ile üretmekten geçmektedir. Amaç, cezasını çekmekte olan kişinin gözetim altında bulunduğu süre boyunca kamu otoritesinden, yaşam çevresinden ve aynı ortamı paylaştığı diğer tutuklulardan zarar görmeyeceği bir sistemi kurmak olmalıdır.

Bunun için öncelikle ;

- *F tipi cezaevi uygulamasından vazgeçilmelidir.
- *Cezaevlerine konulan tutuklu ve hükümlülere karşı oluşturulan anlayış değiştirilmelidir.
- *16. ve 17. maddeler öncelikli olmak üzere T.M.Y.'nın tümü kaldırılmalıdır.
- *Cezaevlerinin beslenme, sağlık ve temizlik koşulları iyileştirilmelidir.
- *Cezaevlerinde nitelikli ve eğitimli personel çalıştırılmalıdır.
- *İnfaz sisteminde pratikten gelen uzmanlar da yer almalıdır.
- *Cezaevlerine dönemsel ziyaretlerde bulunabilecek bir sivil izleme grubu oluşturulmalıdır.
- *Kurum çalışanlarının, tutuklu ve hükümlülerinin yönetime katılma hakkı olmalıdır.
- *Ayrı bir infaz yargıçlığı kurulmalıdır.
- *Cezaevlerinin güvenliği ile ilgili Adalet Bakanlığı ve İçişleri Bakanlığı arasındaki Dış Güvenlik-İç Güvenlik çift başlılığına son verilmeli cezaevlerini iç ve dış güvenliği Adalet Bakanlığı'nın sorumluluğunda olmalıdır.
- *Cezaevlerinde meydana gelen ölüm-yaralanmalarla ilgili etkin ve adil soruşturmalar yapılmalıdır.

1996 yılında yaşanan ve o dönem iktidarın gayrı-ciddi yaklaşımları nedeniyle 12 kişinin yaşamını yitirmesine neden olan açlık grevlerinin de talebi hücre tipi cezaevi kaldırılması idi. Bugün aradan geçen 4 yılın ardından bu defa yüzlerce insan yine aynı taleple ölüm orucuna başlamışlar ve eylemler ölüm tehlikesinin başladığı noktaya gelmiştir.

Hükümet, Adalet Bakanlığı ve diğer yetkililer 1996 yılında olduğu gibi ölümlere neden olacak bir uzlaşmazlık içinde bulunmamalıdır.

Yetkilileri çözüm önerilerimize kulak vermeye davet ediyor ve öncelikle ölümlerin olmaması için "F Tipi cezaevi uygulamasına yönelik çalışmaları durdurmaya" çağırıyoruz.

Basın açıklamasının ardından 6 Aralık 2000 tarihinde de tutuklu ve hükümlü yakınlarının Konak Meydanı'nda yaptığı oturma eylemine destek vermek amacıyla ziyaret edilip demokratik taleplerinin her zaman arkasında olduklarını bildirdiler. Aynı gün İzmir Cumhuriyet Başsavcısı İlhan Mesutoğlu ile görüşülerek F tipi cezai uygulamaları ve ölümlerin yaşanmaması için taleplerde de bulunuldu.

"Hayat Standardı" sızlığı Yasası:

Hükümetin ekonomide istikrar programı çerçevesinde vergi oranlarında artışa giden bir politika izlemesinin örneği olarak karşımıza çıkan Hayat Standardı Esası konusunda İMOP olarak bir basın açıklaması yapıldı. 29 Temmuz 1998 tarihinde gerçek olmayan kazancın vergilendirildiği gerekçesi ile kaldırılan Hayat Standardı Esasına tekrar dönmenin vergilendirmede güdülen yanlış politikaların bir göstergesi olduğu belirtilerek bu uygulamanın ekonomide bir çözüm olmayacağı vurgulandı. Şubemiz Lokalinde 13 Aralık 2000 tarihinde gerçekleştirilen açıklamada ayrıca Hayat Standardı Esasını getiren yasanın Anayasa'nın 73. Maddesindeki

vergi yükünün adaletli ve dengeli dağılması ilkesi ile Anayasa'nın 10.Maddesinde yer alan kanun önünde eşitlik ilkesine aykırı olduğu kamuoyuna

duyuruldu Açıklamanın sonunda İMOP olarak bu haksız yasadan kaynaklanan her türlü işlem ve uygulamaya karşı hukuki ve demokratik mücadelenin sürdürüleceği belirtildi.

ÜYELERİMİZE DUYURU

Şubemiz Halk oyunları ekibini kuruyor. Katılmak isteyen üyelerimiz Örgütlenme Sekreterimiz Hüseyin GÜLCAN ve Şubemize başvurabilirler.

EMO ÜYELERİNE İNDİRİM UYGULAYAN YERLER

EL ve MİKROCERRAHİ HAST	%20	TEL: 441 01 21
EGE SAĞLIK VAKFI	%10	TEL: 463 28 87
YAŞAM LABORATUARI	%10	TEL: 421 54 17
OTEL KAYA PRESTIGE	%25	TEL: 483 03 23
OTEL ANBA	%25	TEL: 484 43 80
HOTEL İSMİRA	%25	TEL: 445 60 60
THE ENGLISH ACADEMY	%10	TEL: 446 25 20
BOSS OTOBÜS İŞL.(Gidiş-Dönüş)	%20	TEL: 444 08 80

WINDOWS 2000 - WORD - EXCEL KURS TARİHLERİ

KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	TOPLAM
01-KW/001	15.01/15.03.2001	Pazartesi - Perşembe	16.00-19.00	110.000.000TL/Kişi	60 Saat
01-KW/002	15.01/15.03.2001	Pazartesi - Perşembe	19.00-22.00	110.000.000TL/Kişi	60 Saat
01-KW/003	10.03/06.05.2001	C.tesi - Pazar	13.00-16.00	110.000.000TL/Kişi	60 Saat
AUTOCAD 2000 KURS TARİHLERİ					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	TOPLAM
01-KA/001	20.01/04.02.2001	C.tesi-Pazar	09.00-13.00	90.000.000TL/Kişi	40 Saat
WEB DİZAYN KURS TARİHLERİ					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	TOPLAM
01-KWB/001	10.02/18.03.2001	C.tesi - Pazar	16.00-19.00	80.000.000TL/Kişi	60 Saat
BİLGİSAYAR DONANIMI KURS TARİHLERİ					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	TOPLAM
01-KD/001	10.03 / 29.04.2001	Pazar	16.00-19.00	60.000.000TL/Kişi	24 Saat
JAVA KURS TARİHLERİ					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	TOPLAM
01-KJ/001		C.tesi - Pazar	19.00-22.00	100.000.000TL/Kişi	36 Saat
DELPHI KURS TARİHLERİ					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	TOPLAM
01-KDE/001		C.tesi - Pazar	19.00-22.00	80.000.000TL/Kişi	36 Saat
İLERİ EXCEL KURS TARİHLERİ					
KODU	TARİHLER	GÜNLER	SAATLER	ÜCRET	TOPLAM
01-KİE/001	30.01/23.02.2001	Salı - Cuma	19.00-22.00	60.000.000TL/Kişi	24 Saat

Eğitimin Adı	Kişi/Krlş.	Tarih ve Saatleri	Ücret	Eğitimin Yeri
ISO9000 Kalite ve Güvence Sistemi	Fatin YÜCEL (KALDEM)	18-19.01.2001 Saatleri:9.30-17.00	90.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
Multi - Medya Üretimi ve Eğilimler	Doç.Dr.Oğuz DİKENELLİ	25.01.2001 Saatleri:18.30-21.30	Ücretsizdir.	EMO Eğitim Mer.
İç Denetçi Eğitimi	Fatin YÜCEL (KALDEM)	7-8-9.02.2001 Saatleri:9.30-17.00	135.000.000 TL	Grand Otel Mercury
Toplam Kalite	Fatin YÜCEL (KALDEM)	12-13.02.2001 Saatleri:9.30-17.00	90.000.000 TL	Grand Otel Mercury
LAN Teknolojileri ve Projeleri	F. Taner YAPALI	17.02.2001 Saatleri:10.00-17.00	15.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
ISO9000:2000 Güncelleme Tanıtımı	Fatin YÜCEL (KALDEM)	21.02.2001 Saatleri:9.30-17.00	35.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
Otomasyonda Veri Kontrolü ve Toplama için Bilgisayar Tabanlı Sistem Tasarımı Kalite Maliyetleri	Tolga AYAV	22.02.2001 Saatleri:10.00-17.00	15.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
Tedarikçi Taşeron İlişkilerinde Kalite	Fatin YÜCEL (KALDEM)	16.03.2001 Saatleri:9.30-17.00	35.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
Hız Kontrol Cihazları ATV18	Grupe Schneider	19-20.03.2001 Saatleri:10.00-18.00	195.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
Problem Çözme Teknikleri	Fatin YÜCEL (KALDEM)	23.03.2001 Saatleri:9.30-17.00	35.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
AG Harmonikler ve Kompanzasyon	Grupe Schneider	10-11.04.2001 Saatleri:10.00-18.00	280.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
AG Ürünleri Seçim/Özellikler/Kullanım	Grupe Schneider	08-09-10.05.2001 Saatleri:10.00-18.00	245.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
EMC ve Topraklama	Grupe Schneider	12-13.04.2001 Saatleri:10.00-18.00	260.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
ECO Dial 3	Grupe Schneider	11.05.2001 Saatleri:10.00-18.00	95.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
Zeliolojik PLC	Grupe Schneider	21.03.2001 Saatleri:10.00-18.00	95.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
Nano PLC ler	Grupe Schneider	22-23.03.2001 Saatleri:10.00-18.00	190.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
End. Otomatik Kontrol ve Ölçme Teknikleri	Malik AVİRAL (ELİMKO)	15-18.05.2001 Saatleri:9.30-17.00	60.000.000 TL	Grand Otel Mercury
SIMATIC S5 Temel Seviye PLC	SIEMENS	09-12.07.2001 Saatleri: 9.30-17.00	620.100.000 TL	EMO Eğitim Mer.
SIMATIC S5 İleri Seviye PLC	SIEMENS	16-20.07.2001 Saatleri: 9.30-17.00	696.150.000 TL	EMO Eğitim Mer.
SIMATIC S7 200 Workshop	SIEMENS	19-20.07.2001 Saatleri: 9.30-17.00	234.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
SIMATIC S7 200 İleri Seviye	SIEMENS	23-24.07.2001 Saatleri: 9.30-17.00	234.000.000 TL	EMO Eğitim Mer.
SIMATIC S7 300/400 Program 1	SIEMENS	17-20.07.2001 Saatleri: 9.30-17.00	538.200.000 TL	EMO Eğitim Mer.
İstatistiksel Süreç Kontrol	Fatin YÜCEL (KALDEM)	26-27.02.2001 Saatleri	90.000.000 TL	Grand Otel Mercury

İNTERNET VE KAMUSAL ALAN

İnternet 60 yıllarda bilgisayar dünyasını çok heyecanlandıran bir projenin somutlanmış elle tutulur halidir. Satın alıp eve getirdiğiniz herhangi bilgisayarın sadece fişini takarak, galaktik bir ağa dahil olma iddiasını içeren bu projenin adı MULTICS dir. Sonraları projenin gerçekleştirilmesinin o günlerin teknolojisi ile imkansız olduğu anlaşılınca, iletişim ve bağlanabilirliğe ilişkin iddiası bir ütopyaya dönüşmüştür. Ancak proje uygulama alanı bulmuş ve daha sonra en güçlü ve yaygın işletim sistemlerinden biri haline gelecek olan ve ironik bir şekilde seçilen UNIX doğmuştur.

1965 yılında Amerikan Savunma Bakanlığı bünyesindeki DARPA (Defense Advanced Research Project Agency) projesi kapsamında bağımsız olarak çalışan bilgisayarlar birbirleri ile konuşturuldu. Kısa sürede Amerika'daki araştırma kurumları ve üniversiteler ağa katılmaya başladı. 1981'e gelindiğinde, internete 213 bilgisayar bağlıydı. İnternetin gelişimi 1 Ocak 1983 de TCP/IP protokolunun ortak iletişim protokolu olarak belirlenmesi ile hızlandı.1986 yılına gelindiğinde ağa beşbinin üzerinde bilgisayar bağlıydı. 80'lerin başında Amerika Savunma Bakanlığı ağdan çekilerek kendi özel ağını kurdu.

Bugün internet dünya üzerinde yüz-milyonlara varan bir yaygınlıkla kullanılmakta ve her geçen gün hızla gelişmektedir. İletişim teknolojisinin yanı sıra bilgisayar yazılım ve donanım teknolojisindeki gelişmeler, multimedya, sanal gerçeklik ortamlarının yardımı ile, ağ her türlü metinsel bilgi, resim, video ve sesin aktığı kıtalararası bir 'otoyol' a dönmüştür. Gittikçe fiziksel kapasiteleri ve yaygınlıkları artan veri yollarını, otoyollara benzetmek, daha doğrusu internetin topografisini coğrafyadan alınan kavramlarla açıklamak popüler kültürün hevesle başvurduğu bir yöntemdir. Bunun daha ayrıntılı incelemelerine aşağıdaki bölümlerde girilecektir.

Daha çok Microsoft, Sun gibi ağa büyük yatırımlar yapmış ve büyük gelirler elde eden küresel şirketlerin, yarattığı olumlu ve heyecan verici havanın dışında ya da bunun da

etkisi ile, internetin başlı başına pozitif bir anlam taşıdığı, gelişmeyi ilerlemeyi ifade ettiği yönünde yaygın ve kuvvetli bir kanaat yerleşmiştir. Örneğin yakın zamanlarda faili meçhul cinayetler altında bunalmış Batman kenti sakinlerinden bir kısmı bir televizyon programında, kentlerinin normalleşmesinin ve gelişmesinin kanıtı olarak, internet kafe sayısındaki artışı gösterir olmuşlardır.

Öte yandan, internetin ve diğer iletişim ortamlarının mainstream söylemlerinde pek yer almasa da, ağı hızla yaygınlaşmasından kaygı duyan, eleştirel bir yaklaşım içerisinde yer alan kesimler ve söylemler de vardır.

Benzer tartışmalar radyo ve televizyonun yaygın olarak kullanılmaya başladığı dönemlerde de yapılmış ve hala devam etmektedir. Televizyonun yaygınlaşması, radyoyu bir anlamda etkisini kırıp yerelleştirmiştir. Ancak internetin gelişimi sözü geçen bu iki aygıtı alternatif değildir. Tam tersine ikisini de kolların taşıyacak dokunduğu herşey gibi onları da küreselleştirecek bir ahtapota benzetmek uygun olabilir. Bugün teorik olarak, ağ üzerinde bir Pakistan yerel televizyonunu izlemek ya da Zapatista radyosu dinlemek mümkündür. Bu yüzden internet üzerine yapılan tartışmalarda zaman zaman eski tartışmalara dönüp, onları yeni gelişmeler ışığında gözden geçirmek yararlı olabilir.

Bu tartışmalar boyunca, internet konusundaki bir çok tartışmanın düştüğü bir tür teknolojik determinizmden uzak durulmaya çalışılacaktır. Zaman zaman ağ teknolojisinin kendisi üzerinde yoğunlaşmak durumunda kalırsa da, genel anlamda sosyal ve kültürel alanlara referanslar verilecek, böyle bir bağlamdan teknolojiye yaklaşılmaya çalışılacaktır. Bilgisayarın Büyüsü....

Odamızda aynı anda bulunan iki araç televizyon ve internete bağlı bir bilgisayar, bize odamızın sınırlarını aşan bir mekan tecrübesi yaşama olanağı verir. Televizyonu, bir denizaltının su yüzeyine uzattığı periskoba benzetebiliriz. Fiziken temas edebildiğimiz

ötesinde ama gerçek olduğuna kuşku duymadığımız bir dünyanın 'görüntüleri' dir odamıza konuk ettiğimiz. Kamera gözün teknoloji yardımı ile kuvvetlendirilmiş halidir. Bu tanım kamerayı ve kullanım şeklini, görüntü tespiti ve filtreleme yöntemlerini nötr saydığı çok tartışmalı bir ifadedir. Ancak herşeye karşın alıcımızın ekranında beliren görüntü mekanı bize çok aşına ya da yabancı da olsa, uygun koşullar sağlandığında, fiziken varolabileceğimiz, deneyimleyebileceğimiz mekanlardır. Televizyon hiçbir zaman bizi o mekanlara 'götürdüğü' iddiasında değildir. En fazla uzak mekanların görüntüsü, ayağımıza getirmiştir.

Masamızdaki kişisel bilgisayarın ekranı ise kendisinin bir 'masaüstü' olduğu iddiası ile başlar. Oysa bilgisayarımızın açılış ekranı gerçek anlamda, 'masaüstü' değil onun simülasyonudur. Kişisel bilgisayarlardaki kullanıcı arayüzünün gerçek yaşam nesnelere simüle ederler. Mesela ekranın bir köşesinde, üzerinde çalıştığımız donanımın bir temsili olan 'bilgisayarım' ikonu vardır. Yazıcı ya da modem benzer şekilde ikonize edilmiştir. Bunlar gerçek nesnelere değildir. Dijital olarak üretilmiş, sanalliklerdir. Eğer bilgisayarımız olmazsa, onun bize sunduğu masaüzzerine, çay bardağımızı koymamız mümkün değildir.

1980 lerin başında Xerox raboratuvarlarında, bilgisayar arayüzlerinin fare ile dokunulacak ve taşınacak nesnelere dayanması üzerine bir fikir geliştirilmiştir. Bu fikirden yola çıkan ve pazara sunulan ilk kişisel bilgisayar Apple II dir. Daha önceleri bilgisayarın kullanıcılarla kurduğu ilişki kullanıcının karakter tabanlı ekrana çeşitli komutlar yazması, bilgisayarın bunları icra etmesi ve gereken sonuçları yine ekrana yazması şeklindedir. Bir mekan ve nesne simülasyonu söz konusu değildir. 80 lerin ortasından başlayarak kişisel bilgisayar dünyasında MS-Windows un hakim olmaya başlaması ile birlikte, bu nesne-yönelimli (object oriented) ve mekan simülasyonuna dayanan arayüz standart hale gelmiştir.

Ekranında gördüğümüz her nesnenin sadece 'ne' olduğu önemlidir. Ona yüklediğimiz görevleri nasıl yaptığı bizim için önemli değildir, o yazılımı satın aldığımız şirketin uzmanlık alanındaki ayrı bir konudur ve açıkçası da şir-

ketlerdeki uzmanlar, gördüğümüz yüzeyin altına geçmemizi pek istemezler. (sherry turkle den alıntı. Postmodernizm ve bilgisayar arayüzü)

Bilgisayar ekranı televizyon gibi bir mekanın görüntüsü değildir, sanal da olsa bir mekandır orası. Ekrandaki 'görüntüyü' rahat televizyon koltuğumuzdan izleyip bir yandan da patlamış mısır atıştırıramayız bilgisayar başındayken. Bir mekanın içine girmişizdir. Bir takım nesnelere dokunuruz, kimilerinin yerlerini değiştiririz, kimilerini sileriz ya da yenilerini yaratırız. Henüz parmaklarımızı kullanmıyoruz, ama çok yakında tercih edilirse kullanılır hale gelecektir.

Şimdi sıra internete 'girmeye' geldi. 'İnternete girmek' sözü bildiğim kadarı ile İngilizce'de pek kullanılmıyor, daha çok 'bağlanmak' sözcüğü tercih ediliyor. Ancak Türkçe'ye internetin kendisi efsaneleri, ve imgeleri ile yakın zamanlarda girdiği için herhalde, kapımızı ya da 'pencere' mizi açarak girilen bir mekan metaforu kurmak mümkün oluyor. "İnternet Gezgini penceremizi açarak, internete giriyoruz" Alis in Harikalar Diyarına daldığı gibi, ya da Morfeus un Matrix in içine girdiği gibi.

Söylemeye çalıştığımız şey internetin diğer iletişim ortamlarıyla karşılaştırıldığında daha fazla bir mekanmış gibi davranma isteğinde olduğudur. Bundan üçbeş yıl önce ki internet tarayıcısı terminolojilerinde, örneğin web sayfaları (page) deyimi kullanılırken, yeni sürümler internet bölgelerinden (zone) söz etmektedir. "Veri otoyolları" ve Cyberspace popüler internet söyleminde çok severek kullanılan metaforlardır. Biz uzay gemimiz (navigator) ile bu yeni evrende seyir halindeyiz (navigating) Oysa telefonumuzun ahizesini kaldırdığımız anda, internetten çok önce varolan bir bağlantıyı da kullansak "otoyola" filan çıktığımızı hiç düşünmedik. Ancak internetle birlikte otoyoldan bahsedilir oldu, öyle ise nereye gidiyoruz ? Küresel Mekan İmgesi.

İnternet aracılığı ile yaratılan hipergerçek mekan kurgusu küreselliğin mekana yüklediği anlam açısından bulunmaz, bir metafordur. Bu mekanın ancak çok uzaktan, dünyanın dışından bakıldığında görülen şekli ile temsil edilmesidir. Böylelikle mekanın ayrıntıları, sınırları, hareket üzerinde yarattığı sürtünme, özgün-

lükleri yok olacaktır. Modern çağın başlangıcında Coğrafya ve özellikle de harita bilimi sayesinde iki boyutlu bir düzlem üzerinde, türdeş bir 'legend' ile temsil edilir olması, iktisadi ve kültürel alanda, atılımların yolunu açmıştır. Bu sayede mekan üretilecek ve dolaşıma sokulacak, pazarda dolaşan kendi hususi piyasası bulunan bir metaya dönüşmüştür. Mekan üretmek, kiralamak ve hatta süpekülasyonunu yapmak iktisadın önemli faaliyetlerinden biri haline gelmiştir.

Öte yandan mekanın böyle bir bağlamda temsil edilir olması, özgünlüklerin sınırların, kimliğimizi kurarken istifade ettiğimiz şu ünlü 'fark'ların da ortadan kalkması anlamına gelmektedir. Bu süreç iletişim ve ulaşım alanında sağlanan hızlı gelişmelerle birlikte ilerlemiş, dünyanın 'küçüldüğü' artık anonimleşen bir söylem ve duygu haline gelmiştir. Oldukça karmaşık ilerleyen bu gelişme ve dönüşme süreçleri, zaman zaman farklı mahalleri küresel ilgi alanına çevirmiş zaman zaman gözden düşürmüştür. 1950 ile 1990 arasında, örneğin Akdeniz'de kıyısı bulunan çeşitli sayfiyeler ve kentler dünya çapında nama sahip olmuş, yukarı sınıflardan başlayarak gittikçe ortasınıflara doğru milyonlarca insanın tatil, boş zaman, eğlence imgelerini süslemiştir. Ancak günümüzde gittikçe daha fazla Akdeniz havzası aşına olunan eve yakın bir mekan olmaya yüz tutmaktadır. Yüzlerce yolcu alan büyük uçakların kullanılması ile birlikte uzaklara yapılan hava taşımacılığının maliyeti düşmektedir. Bu yüzden Akdenizdeki 'tatil cennetleri' eski ayrıcalıklı konumlarını, Uzakdoğu, Latin Amerika hatta Afrika'daki benzerleri ile paylaşmak zorunda kalmışlardır.

Küçülen dünya imgesinin en çok takıntı ile yaklaştığı konulardan biri de 'sınır' kavramıdır. Ulus devletleri bir diğerinden çoğunlukla Ortadoğu'da cetvelle çizilen sınırlar gibi anlamsız hatta sanaldır. Ancak bütün sanallıklarına karşın karşı yaka insanların bir birinden ayırmaya, sınır ötesi ticaret ve seyahat yapmayı engellemeye kafi gelecek bir fiziki sirtünme ve kuvvetle donatılmışlardır.

"Ticari amaçlarla düşünecek olursak, bir ülkeyi diğerlerinden ayıran sınırlar, ekvator-dan daha gerçek değildir. Bunlar sadece etnik,

dilsel ve kültürel kimliklerin bir birinden ayrılmasını kolaylaştıran birer ayırım çizgisidir. Ticaretin gereklerini ya da tüketici eğilimlerini tanımlamazlar" (IBM nin 1990 da bastırılmış bir broşüründen)

İnternetin küresel mekan algımıza getirdiğine inandığımız en yaygın yeniliklerden biri, 'sınırları ortadan kaldırdığı' iddiasıdır. Ancak sınır yukarıda IBM in iddia ettiği gibi, kimliklerin oluşumunu kolaylaştırmak için icat edilen tercihe bağlı kendilikler değildir kuşkusuz. İçine aldığı insanların sosyal kültürel, enformatik hatta etik ufuklarını belirler. İnsanları verili bir geometriye hapseder silah, mayın telörgü ve güçle tahkim edilmiştir. Enformatik Sınırlar...

İnternetin enformatik ufukumuzu genişlettiği doğrudur. Teorik olarak dünyanın herhangi bir yerindeki herhangi bir bilgiye hemen hemen hiç sirtünmesiz ve masrafsız ulaşmak mümkündür. Yanı sıra elimizdeki herhangi bir malumatı, bilgiyi ya da herhangi bir konudaki fikirlerimizi dünyanın bize en uzak köşesindeki insanların kullanımına açabiliriz, paylaşabiliriz onlara gönderebiliriz. İnternet öncesi mekan tahditlerini düşündüğümüzde bu inanılmaz bir serbestidir. Net üzerine hemen hemen bütün olumlu değerlendirmelerin temel kalkış noktası burasıdır. Teorik olarak mevcut olan bu imkanı azımsanmamak gerekir. Daha da ileri giderek diyebiliriz ki ;internet polictics açısından, bilginin ve fikirlerin serbest dolaşım hakkı kaybedilmemesi gereken bir mevzidir. Ancak bu konuda sergilenen aşırı iyimserlikler çoğu kez, internetin kurduğu yeni mekan imgeleri ve yeni tahditler üzerine düşünme konusunda belirgin bir çekince yaratmaktadır.

İnternetin yeni sınırsız küresel dünyasına ulus-devletlerin,yani geleneksel kamusal otoritelerin enerjik bir çekidüzen verme çabasında oldukları söylenebilir. Özellikle ABD federal hükümetininin internetteki mülkiyet hakları ve 'istenmeyen' enformatiğin dolaşımdan alıkonması üzerine ciddi projeler hazırladığı kongrenin yasalar çıkardığı bilinmektedir. ABD Fedaral Hükümetinin internet üzerine alacağı herhangi bir karar ya da kısıtlama, diğer bütün alanlardan daha fazla bir küresel etki taşıyacaktır. Yarattığı bütün mekansızlık ve sınırsızlık duygusuna

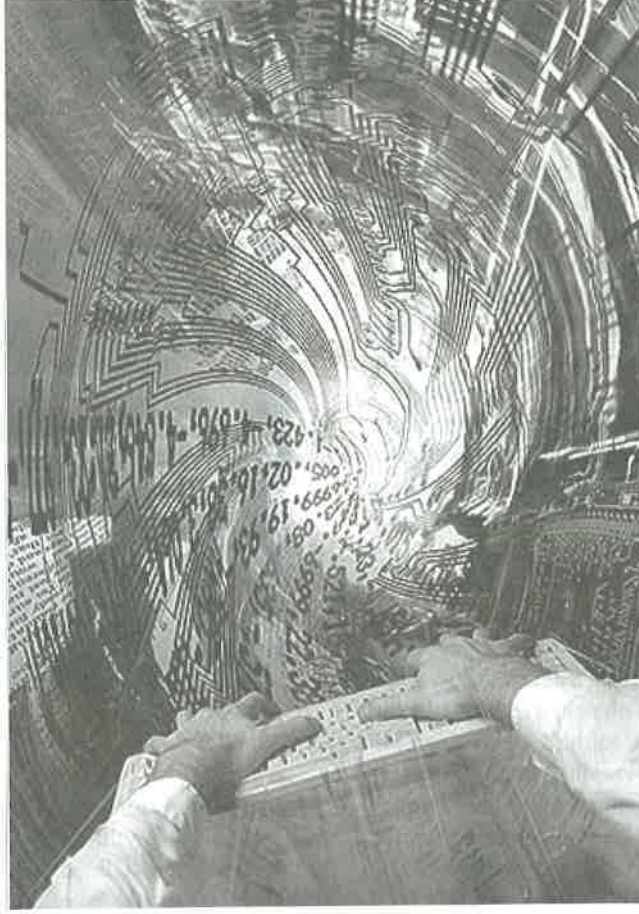
karşın internet üzerindeki isim ve IP numaraları belirleme hakkı, ABD hükümetinin özel sektör temsilcileri ile birlikte oluşturduğu bir oluşum olan IANN ye aittir. (IANN nın kısa tarihçesi burada anlatılabilir.) İnternet üzerinde sizin yayın yapacağımız alanın sayısal olarak belirlenmesi ve yayın alanınıza vereceğiniz adın kaydedilmesi ile ilgili bir belirlemedir bu. Yine

teorik olarak istenmeyen bir alanın nete çıkışı ve net üzerinden bu alana ulaşımı engellemek mümkündür. A k a d e m i s y e n Esterhasy internet üzerindeki denetim arayışlarını radyo yayıncılığı tarihindeki gelişmelere benzetmektedir. Buna göre, yüzyıl başında Bileşik Devletlerdeki radyoların çoğu İtalyan şirketi Markoni yapımı ve çift yönlü yayın yapan aletlerdedir. 1910 lara kadar, hükümet radyo yayıncılığı ile çok fazla ilgilenmemiş, bu konuda sınırlamalar getirmemiştir. Daha doğrusu, o

yıllarda atmosferde yayılan sinyalleri sınırlamak, hava üzerinde bir mülkiyet ve otorite hakkı iddia etmek pek mantıklı bir istek değildir. Çok yönlü radyo yayıncılığının sınırsız ve interaktif iletişimde yeni bir çığır açtığı üzerine tartışmalar o yıllarda da yapılmıştır. Ancak 1912 deki Titanic faciası sonrası işler değişmiştir. Çünkü kaza sonrasında Amerikan basınında başlatılan bir kampanyaya göre, Titanic in çok yakınlarında yardım edecek gemiler vardır. Amatör radyocuların, yarattığı frekans kirliliği yüzünden geminin yayınladığı SOS sinyalleri alınamamış bu yüzden de facianın boyutları büyümüştür. Bu iddianın doğruluğu ya da yanlışlığı kanıtlanamamıştır. Ancak yerel basın, burdan kalkarak

amatör radyocular üzerine nefret odaklanmış ve hükümetin radyo yayıncılığına çekidüzen vermesini talep etmiştir.

Kısa süre sonra çıkan bir yasa ile, radyo yayınları tek yönlü ve merkezi hale getirilmiş, Avrupa dan ithal edilen radyo ekipmanları yerine ulusal ekipmanların kullanılması sağlanmış ve

yayıncılık için frekans tahsisi yapılmıştır. Esterhasy internet için de bir Titanic faciasının gerçekleşmesini beklemektedir. Kimbilir belki net için beklenen facia neo-nazilerin internet üzerinden örgütlenmesi ve gün geçtikçe yaygınlaşan çocuk pornosudur.

İnternetteki enformatik ufkumuz üzerine getirilmeye çalışılan bu sınırlama en çok bilinen ve deyim yerinde ise, en kolay decode edilebilecek sınırlama girişimidir. Oysa gerçek sınırlama daha derinlerden gelmektedir. Sözümlü edeceğimiz bu sınırlamalar genellikle kendilerini kaçınıl-

maz zarureterler olarak dayatmaktadır. Aslında bu tür bir mukadderat yaklaşımı küreselleşme sürecini yedeğine almış neo-liberal söylemin bir çok alanında kendini göstermektedir. Bir çok analizci ve gözlemcinin işaret ettikleri şeyler, etik açıdan yanlış, toplumsal açıdan sakıncalı da olsa, kaçılmayacak sonlardan söz ettiklerini düşünmektedirler. Başlı başına bu olgu bile, kendilerinin ve okurlarının alternatifler üzerine düşünme yetisini elinden alan bir tavidir. Örneğin sağlık ve eğitim konusundaki kamusal fonların küçülmesi üzücü de olsa, kaçınılmaz bir durumdur, çünkü kamusal otorite karlı olarak işletemediği bu alandan elini çekmek zorundadır.

ENERJİNİN ET K İ N KULLANIMI

naklar geliştirilmeli, jeotermal, rüzgar, güneş, dalga, gelgit, biyogaz gibi yenilenebilir enerji kaynaklarının kullanılması için gerekli idari, hukuki ve teknik yapılar yeniden düzenlenmelidir.

Sürdürülebilir kalkınma, ekonominin, çevrenin ve toplumun hem bugünkü hem de gelecek nesiller için iyileştirilmesi sürecidir. Sürdürülebilir kalkınma ülkemiz açısından ne anlama gelmektedir? Bu süreçte hangi yaklaşımlar, hangi politikalar, hangi önlemler en etkili olanlardır? Ne kadar yer aldığımızı, ne kadar başarılı olduğumuzu nasıl anlayacağız? Sürdürülebilir kalkınmanın bir söylem olmaktan çıkarılması, ülkeye ve vatandaşlarına yararlı bir davranış ve gelişme biçimi halini alması için bu tür soruların açıkça cevaplandırılması gerekmektedir.

Sürdürülebilir bir Türkiye bugünkü ve gelecek nesiller için daha yüksek bir yaşam düzeyi, daha eşitlikçi iş olanakları, daha adil bir gelir dağılımı sağlayacak sağlıklı ve büyüyen bir ekonomiye sahip, çevresini doğal kaynak tabanını ve her çeşit yaşamın bağlı olduğu doğal sistemlerini koruyan, bir başka söylemle ekonomik refahı yüksek, çevresi sağlıklı, toplumu adil ve eşitlikçi bir ülke olacaktır.

Elektrik enerjisi Türk sanayisi için vazgeçilmez bir unsurdur. Türkiye'de enerji üretiminde hidrolik kaynakların yanı sıra linyit kömürü, petrol ve doğal gazdan oluşan termik kaynaklar ağırlıklı olarak kullanılmaktadır. Özellikle son dönemlerde doğal gaz ve kömür ithalatında önemli artışlar görülmeye başlanmış, üretimde dışa bağımlılık yüksek miktarlara ulaşmıştır. Türkiye'nin yerküredeki konumu incelendiğinde enerji üretim kaynaklarının çeşitliliği açısından çok şanslı olduğu, ancak yenilenebilir enerji kaynaklarından da yeterince yararlanmadığı görülmektedir. Hidrolik kay-

1996 yılında kişi başına tüketim 1611 kWh iken 1999 yılında 1349 kWh'a yükseldiği gözlenmektedir. Ülkemizde kişi başına enerji tüketimi gelişmiş ekonomilere göre önemli ölçüde düşük olmakla birlikte, üretimdeki enerji tüketim yoğunluğu sanayileşmiş ülkelerin hepsinden yüksek kalmaktadır. Daha önemlisi enerji yoğunluğu bütün gelişmiş ülkelerde düşerken Türkiye'de artış eğilimindedir. Bu durumun önemli nedenlerinden biri ülkemizdeki enerji yeni yatırım oranının yüksekliği olmasına karşın teknoloji seçiminde daha çok enerji tasarruf eden teknolojilerin aranması için özel bir çaba harcanmadığıdır. Gelişmiş ülkelerin verimsizliği ve çevre sorunları nedeni ile terk ettiği çimento, demir çelik gibi endüstriyel tesisler ülkemize taşıyıp monte edilmekte, enerji tüketimindeki yoğunluğuna karşın personel istihdamında ise aynı yoğunluk gözlenmemektedir.

Enerjinin üretim, taşıma ve dağıtımındaki özelleştirme politikaları sonucu TEK'in reorganizasyonu, kurumlar arasındaki koordinasyonsuzluk, deneyimli personelinin emekliye ya da istifaya zorlanması, yerlerine yeni teknik personelin alınmaması, işletme ve bakımdaki sorunlar, araç gereç ve teçhizatın zamanında temin edilememesi, gelişen kente karşın dağıtım şebekesinin geliştirilememesi, teknolojik değişikliklerin yapılamaması gibi bir çok nedenden dolayı sorunlarla karşılaşmaktadır. Tüm bunların sonucu olarak elektrik enerjisi tüketiminde şebeke kayıpları artmış, bu kayıplar yaklaşık net üretimin %18 ine, net tüketimin ise %22sine ulaşmıştır.

Elektrik tüketiminin %55i sanayi kuruluşlarında ve ticarethanelerde ortalama %22si ise meskenlerde tüketilmektedir. Türkiye'de enerjinin etkin kullanılmadığı, gerek sanayide gerekse konutlarda verimsiz biçimde kullanıldığı bilinmektedir. Sanayi tüketiminde enerji yoğunluğu diğer az gelişmiş ülkelere göre göreceli olarak daha iyi olmakla birlikte gelişmiş ülkelerle karşılaştırıldığında verimliliğin yarı yarıya düşük olduğu gözlenmektedir. Enerji tüketimi 2000 TEP'in (ton eşdeğer petrol) üzerindeki işletmeler için EIEI'nin çabaları ile geliştirilen enerji yöneticiliği kavramı etkin enerji kullanımı için önem kazanmaktadır. Şubemiz ile MMO İzmir Şubesi ve Ege Üniversitesi birlikteliği ile oluşturulan Enerji Yöneticiliği Eğitim Merkezleri , ülke genelinde Enerji Yöneticisi yetiştirmektedir. Ancak gerek 2000 TEP'in çok yüksek tüketim değeri olması gerekse tesislerde enerji yöneticisi bulunmaması halinde herhangi bir yaptırımın olmaması enerji yöneticisi sayısının artmasına engel oluşturmaktadır.

Enerji bedellerinin yüksek olduğu, en azından sanayide tasarrufu teşvik edecek düzeyde olmadığı bilinmektedir. Sanayide enerjinin etkin kullanılmasının teşviki amacı ile OECD ülkeleri sektörel bazda üretiminde birim enerji tüketim ortalaması dikkate alınarak düşük enerji bedelleri tespit edilmelidir.

Her yıl Ocak ayı içerisinde ülkemizde Enerji Tasarrufu Haftası kutlanmaktadır.

Tasarrufa yönelik çalışmalar hafta boyunca tüketicilere aktarılmakta, tasarruf odakları anlatılmaktadır. Ancak ülkemizde toplumda enerji tasarruf bilincinin tam olarak gelişmemesi ve enerji tasarruf politikalarının tam olarak oluşturulmaması nedeni ile "tasarruf" konusu yerli mali haftası şeklinde algılanmakta yaşam boyu herkesin uygulaması gerektiği bir zorunluluk olarak görülmemektedir.

Şube Yönetim Kurulumuz toplumda enerji tasarruf bilincinin geliştirilmesi, enerji kullanım alışkanlığının değiştirilmesi için bir proje başlatma kararlılığında. Önceki dönemlere ilişkin elektrik enerjisi tüketimleri bilinen, iyi örneklenmiş yaklaşık bir yıl boyunca gözlenecek ve eğitilecek 500 ailenin enerji tüketim değerlerinin iyileştirilmesi, il ve ülke genelindeki diğer çalışmalara ışık olacaktır. Laboratuvar ortamı olarak yaşamın kendisi seçilen proje, şimdye dek söylenenlerin ete kemiğe bürünmesi anlamını taşıyacaktır.

Türkiye'de sürdürülebilir kalkınma için enerjyiy etkin kullanan bir topluma gereksinim olduğu açıktır. Bu konuda başta merkezi otorite olmak üzere herkes üzerine düşen görevi yerine getirmelidir.

Kaynak:

* Ulusal Gündem 21/Mart 2000
TC Çevre Bakanlığı

SMM Üyelere ve Uzman Mühendis Üyelere Duyuru

SMM yenileme ve Uzman Mühendislik belgesi 2001 yılı vize işlemlerini Şubat ayı sonuna kadar yapmanız gerekmektedir.

1 Mart tarihinden sonraki tüm başvurular ilk çıkartma olarak değerlendirilecektir.

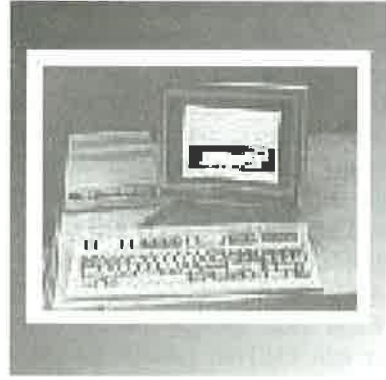
Multimedya Tabanlı Etkileyici Ürün Geliştirmenin Sırları

Güntümüzde web siteleri, cd Tanıtımları, Etkileyişimli Kiosklar gibi multimedya tabanlı Ortamlar, şirketlerin kendilerini tanıtmak için kullandığı diğer iletişim türleri ile sağlanması mümkün olmayan olanaklar sunuyorlar. Multimedya'nın gücü ile şirketinizi tüm yönleriyle görsel olarak müşterilerimizin parmakları ucuna götürmek ve müşterilerimizin sizi etkileşimli olarak tanınmasını sağlamak olası. Müşterilerimizin ürünlerinizin sanal fotoğraflarına bakabildiği, özelliklerini her yönü ile inceleyebildiği, fabrikanızın video görüntülerini seyredebildiği, personelinizi tanıyabildiği ve gerektiğinde kendi isteklerini size iletebildiği multimedya ortamlar, şirketinizi tüm yönleriyle müşterilerimizin karşısına çıkarıyor ve onlarla bire bir ilişki kurabilme olanağı veriyorlar. Fakat şirketinizi tümüyle müşterilerimizin karşısına multimedya ortamların sağlayacağı etkileme gücünün, kötü ve hedeften uzak tasarımlarla da sizi sırtınızdan vuracak bir silaha dönüşeceğini hiç akıldan çıkarmamak gerekiyor. Dolayısıyla web sitesi, Tanıtım CD si, Kiosk gibi multimedya çalışmalarını şirketinizin en önemli tanıtım projesi olarak ele almak , planlı bir şekilde gerçekleştirmek ve yaşamasını sağlamak zorundasınız .

Peki, başarılı bir multimedya projesi nasıl gerçekleştirecek. Bu sorunu tüm şirketler kolayca bir tarzda yaklaşıyorlar .Daha önce yaptığı işlere bakarak bir multimedya bir şirketi bulalım ve bu şirket bizim için tüm işleri halletsin . İşin ilginç yanı multimedya şirketleri de bir sizin için en iyisini biliriz , siz karışmayın havalarındalar . Fakat başarılı bir multimedya ortamı yaratmak ve yaşatmak ne yazık ki bu kadar kolay değil. Üretici şirketin olduğu kadar sizinde birtakım sorumluluklarınız var ve herkesin rolünü doğru oynaması gerekiyor. Bu çerçevede sizin için çalışacak multimedya şirketini seçmek için sorulacak en doğru soru, nasıl bir süreç izleyecekleri ve

izleyecekleri sürece bağlı olarak sizden beklentileri.

Multimedya üretim süreci proje gereksinimlerinin toplanmasından başlayarak, projenin sürekliliğini sağlayacak şekilde hayata geçirilmesine kadar yapılması gereken tüm işleri ve sorumlulukları tanımlayan bir şablon.

Üretim sürecini doğru yaklaşımlara dayandırarak yazmamış bir multimedya üreticisine biraz şüpheyle yaklaşmak gerekiyor. Multimedya üretimi temelde yazılım üretiminin özel bir hali olduğundan , multimedya üretim süreci de yazılım sürecinin uzun yıllar denenerek oluşan doğru yaklaşımlarını temel almak ve multimedya üretimi için özelleştirmek zorunda. Otuz yılı aşkın birikimi yazılım mühendisliği araştırmalarının ve pratiğinin, yazılım üretim sürecine dönük iki temel yaklaşımı kesim standartlar olarak kabul ettiği gözüküyor .Yazılım gereksinimleri kullanıcı yönetimli olarak toplanmalı ve üretim süreci özyinemeli (merative) bir yaklaşıma dayanmalı. Bu yazının bundan sonraki bölümlerinde bu yaklaşımların multimedya üretimi açısından ne anlam geldiği netleştirilecek ve bu çerçevede multimedya üretim süreci içindeki sorumluluklar belirginleştirilmeye çalışacak.

Kullanıcı Yönetimli Üretim Süreci

Multimedya üreticileri doğal olarak yaptıkları işi parayı verecek kişilere , yani ürünü ısmarlayan şirkete beğendirmeye çalışıyorlar. Ürüne kendi beklentilerini ve beğenisini yansıtmaya çalışıyor *Fakat bu süreçte ürünün hedef alması gereken kesim genellikle unutuluyor: Müşteriler! Müşterilerin gereksinimlerine yanıt vermeyen bir multimedya üretimi sanat değeri ne olursa olsun. Sizi sırtınızdan vuracak bir silah olacaktır. Bu çerçevede ürün gereksinimlerin toplanması aşaması kesinlikle müşteri yönelimli olmalı ve şu soruları cevaplamalıdır.

- *Şirketin tasarıma yön vermesini istediği temel felsefesi (Kaliteli üretim, çevreye duyarlık, dayanıklılık vb)
- *Ürünün hedef aldığı kullanıcı tipleri
- *Belirlenen kullanıcı tiplerinin beklentileri
- *Kullanıcı tiplerinin genel profili ve bilgisayar kullanma alışkanlıkları.

Bu soruların cevaplandırılırken öncelikle kullanıcı tipleri belirlenmeli ve her kullanıcı tipini temsil edecek kişiler kesinlikle analiz sürecine dahil edilmelidir. Analiz sürecinin bundan sonraki temel hedefi her kullanıcı tipinin ürünü kullanma amacını, gereksinim duyacağı bilgileri ve kullanım tarzını ortaya çıkarmak olacaktır. Ürünü kullanacak müşteri tiplerini belirlemek ve sürecin içine dahil etmek ürünü ısmarlayan şirketin sorumluluğudur ve bu tercihlerin doğru yapılması başarılı bir ortam yaratmanın ön koşuludur.

Gereksinimler toplandıktan sonra üretici şirket ürünün ekran görüntülerini belirten en az üç storyboard çalışması yapmalı ve storyboardların seçim sürecine kullanıcı temsilcileri kesinlikle katılmalıdır. Storyboard şirketin felsefesini sağlama ve kullanıcı gereksinimlerini karşılama açılarından değerlendirilmelidir. Storyboard üzerinde ilgili tüm kesimler anlaşıldıktan sonra, anlaşma yazılı hale getirilmeli ve imzalanmalıdır. Bu aşamadan sonra üretici şirket proje planını yaparak, kendi yapacaklarını, şirketten beklentilerini ve her işin sorumlusunu belirler, zamanlamayı çıkarır. Her kesimin üzerine aldığı sorumluluğu zamanında ve gereken kalitede yapması kesinlikle en üst seviyede denetlenmelidir.

Özyinelemeli Üretim Süreci

Storyboard ürün hakkında bir bilgi vermesine rağmen ses, fotoğraf, video gibi birçok elemandan oluşan multimedya üretim hakkındaki eksikler ancak tamamlanmış ürün görüldüğünde ortaya çıkacaktır. İyi tasarlanan bir ürün, kötü müzik seçimi, kalitesiz fotoğraf kullanımı gibi etkilerle tüm olumlu özelliklerini kaybedip, sıradanlaşabilir. Bu sorunun çözümü için yazılım üretiminde bir standart olan özyinelemeli yaklaşım, kesinlikle multimedya sürecinin içine entegre edilmelidir.

Özyinelemeli yaklaşım, ürünü her biri ürünün bir kısmını oluşturan küçük ürün parçalarına bölmek ve her yinelemede birini gerçekleştirmek fikrine dayanmaktadır. Örneğin birçok ürünü tanıtacak bir CD çalışmasında, her yinelemede sadece seçilen ürünleri tanıtan bir CD bitirilmekte ve bu bitmiş küçük ürün, ürünü ısmarlayan şirkete ve kullanıcı temsilcilerine gösterilmektedir. Böylece eksiklikler ön aşamalarda tespit edilip, gereken önlemler alınmakta ve bitmiş ürünün istenilen kalitede olması sağlanmaktadır. Bu yöntem çalışma başladıktan iki ay sonra önünüze konulan başarısız bir ürünün doğuracağı tatsız sorunları da ortadan kaldırmaktadır.

Sonuç olarak kaliteli multimedya üretiminin ciddi bir iş olduğunu ve ancak doğru yaklaşımlara dayalı bir süreç takip edilerek başarılabileceğini hiç akıldan çıkarmamak gerekmektedir. Kalitesiz bir tanıtım CD sinin veya Web sitesinin şirketinize vereceği zarar tahmininizin çok üzerinde olacaktır. Dolayısıyla sürecini net olarak tanımlayan üreticilerle çalışmak ve üzerinize düşen sorumlulukları da en önemli işlerinize gösterdiğiniz ciddiyet içinde gerçekleştirmek zorundasınız.

DÜNYA ÇAPINDAYIZ

- *Çabuk ve çok ölümlerde dünya çapındayız neden mezarlıklarda değil!
- *Doğuştan erkek millet olmamız dünya çapında, neden evliliklerimiz değil!
- *Uygarlıkların başladığı topraklarımız dünya çapında neden şimdi muassır medeniyetler seviyesinde değil!
- *Fikir suçlusu sayısında dünya çapındayız neden mantık ve felsefede değil!
- *Avrupa'nın en genç nüfusuyla dünya çapındayız neden dinamizm ve yaratıcılıkta değil!
- *Avrupa ile Asya arasında köprü olmakta dünya çapındayız neden ihracatta ve üretimde değil!
- *Üç yanımızdaki denizler dünya çapında neden deniz sporları ve deniz ürünlerinde değil!
- *Hamamı Avrupa'ya götürmede dünya çapındayız neden haftada en çok yıkanmada değil!
- *Milli ve dini tatillerde dünya çapındayız neden dinlenme konusunda değil!
- *Kişi başına düşen çocuk sayısıyla dünya çapındayız neden yurttaş yetiştirmekte değil!
- *Mutfağımız dünya çapında neden tokluğumuz değil!
- *Dünya çapında olmak konusunda dünya çapındayız neden gerçeklikte değil!

ADIMIZ SOYADIMIZ

Bazen kişiliğimizin önüne çıkan bizi bizden önce genellikle de yanlış betimleyen adlarımız soyadlarımız. "Bu sizin gerçek adınız

mı?" dedirtenlerden bazıları:

Şehriye Pilav, Kibar Zorba, Dünya Malidüzdür, Satılmış Portakal, Mukaddes Çalışye, Güçlü Kuvvetli, Sanayi Horoz, Kayyum Konaklı, Yağmur Sağnak, Harika Burun, Hayati Kopya, Fikri Faiz, Çetin Ceviz, Efsane Çilek, Güven Kurtul...

İBO İSTERİZ

Çanakkale'de Belediyenin üç yıldır sürdürdüğü müzikli atık toplama uygulaması sırasında Vivaldi'nin Dört Mevsim'inin çalınması kent sakinlerini bıktırmış, Belediye'yi arayan vatandaşlar çöp kamyonu hoparlöründen yapılan yayında değişiklik isteyerek İbrahim Tatlıses'in şarkılarının çalınmasını istemişler.

ENERJİDE IMF ve DÜNYA BANKASI

Hindistan'da bir milyonu aşkın enerji çalışanı sektördeki özelleştirmeleri protesto etmek için grev yaptı. Enerji Çalışanları Federasyonu Genel Sekreteri Meel enerji ihtiyacının sektörün özelleştirilmesiyle değil enerji talebini karşılayacak yatırımların gerçekleştirilmesi ve sistemleri yenilemesiyle mümkün olduğunu belirterek enerji kayıp kaçaklarının önüne geçildiğinde özelleştirmeye gerek olmadığını söyledi. Değişen bir şey yok. Türkiye ve Hindistan, IMF ve Dünya Bankası çözümleri aynı. Tek fark orada bir milyon çalışanın greve gidebilmesi!

